

Шульська Н. М.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Науменко Л. М.

Державний податковий університет

Калита О. П.

Державний податковий університет

ОСОБЛИВОСТІ МЕДІАМОВЛЕННЯ ТЕЛЕМАРАФОНУ «ЄДИНІ НОВИНИ»

У статті досліджено медіамовлення телемарафону «Єдині новини». Здійснено аналіз мовних особливостей сюжетів, прямих увімкнень, гостьових студій, що вийшли в ефір упродовж 2022–2024 років. Зауважено, що сьогодні цей новинний формат зазнає гострої критики через свої виразні недоліки: порушення професійних стандартів й етики, мову ворожнечі, політичний піар, наявність токсичних медіаперсонажів і просування ворожих наративів. Виявлено, що журналісти активно використовують емоційно забарвлену лексику, що в змістовому наповненні не додає новинному контенту нової інформації, натомість навпаки – нав'язує глядачам суб'єктивне сприйняття подій, а також призводить до порушення професійного стандарту відокремлення фактів від оціночних суджень. Установлено, що найбільше емоційне навантаження у воєнному медіадискурсі мають такі лексеми: пекло, жах, трагедія, смерть, шок, кров. Медійники телемарафону послуговуються художніми тропами, через які часто передають суб'єктивні оцінки.

Порушують професійні стандарти інформаційної журналістики такі мовні особливості «Єдиних новин», як власні міркування під час прямих увімкнень, зайві маркери привернення уваги, безпідставні гіперболізовані узагальнення, вставні конструкції суб'єктивного типу, неправильне цитування. Зауважено, що вживання незрозумілих широкому загалу лексем, важких термінів, жаргонізмів, аббревіатур, запозичень, створює бар'єри в комунікуванні зі слухачем. Такі аномалії наявні тоді, коли журналісти згадують про поняття, незрозумілі широкій аудиторії без відповідного бекграунду. У мовленні ведучих виявлено складні для висловлювання синтаксичні конструкції канцелярського стилю, незрозумілі широкому загалу неологізми.

На доступність сприймання інформації негативно впливають розлогі титри, незрозумілі англізми, складні аббревіатури. Досліджено, що мовлення телемарафону не завжди відповідає етичним нормам, адже фіксуємо некоректні лексеми, нецензурну лексику, мову ворожнечі.

Ключові слова: мовлення, телемарафон, воєнний медіадискурс, мовна норма, лексика.

Постановка проблеми. Медіакомунікація сучасного інформаційного простору – не лише індикатор суспільних явищ і подій, зокрема воєнних реалій, але й вагомий чинник впливу на громадську думку. На українських журналістів сьогодні покладена важлива місія донесення правди, формування згуртованості суспільства, підтримка вразливих груп населення й підняття морального духу в умовах війни. Це вимагає від медіафахівців дотримання професійних, мовних, етичних стандартів, адже важливо подавати новини достовірно, точно, повно й доступно, уникати суб'єктивних висловлювань й емоційності, мовних аномалій, некоректних лексем, дотримуватися балансу думок і кутів зору, відокремлювати

факти від оціночних суджень, послуговуватися етичними нормами. Важливо також протистояти мові ворожнечі, яку в український медіапростір просуває росія через фейки й маніпуляції.

Значний вплив на суспільство завжди здійснювало телебачення. Із розвитком інтернет-технологій його функція зменшилася, проте тепер загальнонаціональні телеканали теж доступні в онлайні.

Телемарафон «Єдині новини» як спільний проєкт каналів «UA: Перший», «Рада», «1+1», «ICTV», «Інтер» й «Україна 24» залучає сьогодні значну глядацьку аудиторію. Він цілодобово транслює новини, інтерв'ю, коментарі експертів та інші журналістські матеріали, пов'язані з війною в Україні. Зважаючи на це, журналісти

повинні докладати максимум зусиль, аби новинний контент був якісним, а спожита інформація – достовірною, повною й доступною. Сьогодні цей новинний формат зазнає гострої критики через свої виразні недоліки: порушення професійних стандартів й етики, мову ворожнечі, політичний піар, наявність токсичних медіаперсонажів і просування російських наративів. У квітні 2024 року Державний департамент США вніс телемарафон до звіту про порушення прав людини в Україні. З публічною критикою виступила і Європейська комісія, озвучивши сумніви про об'єктивність марафону і зауваживши про відновлення українського плюралістичного медіаландшафту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проте, що якість ефірів «Єдиних новин» постійно погіршується, а редакційна команда часто нехтує професійними стандартами інформаційної журналістики, свідчать дані постійного моніторингу медіатренера І. Куляса. Дослідник із 21 березня 2022 року й дотепер аналізує основний контент редакцій (сюжети, прямі ввімкнення, гостьові студії тощо), зауважуючи про збільшення журналістських порушень. Автор побіжно в контексті професійних стандартів й етичних норм згадує про лексику мовлення телемарафону [3]. Достовірність, точність та повноту інформації в «Єдиних новинах» досліджують Н.Шульська, О.Кошак, Н.Римар [7]. Дотичною є й розвідка про недотримання професійних стандартів, мовних та етичних норм у телемарафоні [8].

Лінгвокультура українського телепростору й раніше привертала увагу науковців. Так, О. Чайковська докладно проаналізувала усне мовлення в телевізійних випусках новин [6], а також звернула увагу на вираження експресивності в теленовинах [5]. Стан української мови на телебаченні вивчала М.Колядич [2]. Л.Мініч і Д.Кучеренко зауважили про порушення лексичних норм як одну з проблем якісного ефірного мовлення [4]. Мовностилістична культура ведучих українських телеканалів перебувала в полі зору наукових пошуків Х.Білограць і А.Нечипір [1]. Важливе в цьому контексті вивчення мовних особливостей телемарафону «Єдині новини», у чому вбачаємо актуальність нашої розвідки.

Постановка завдання. Мета статті – дослідити особливості медіамовлення телемарафону «Єдині новини» щодо доступності, повноти й точності сприйняття інформації, відокремлення фактів від оціночних суджень, коректності лексики й етики висловлювань.

Виклад основного матеріалу. Аналізуючи мовлення телемарафону «Єдині новини», спосте-

рігаємо, що медійники активно використовують емоційно забарвлену лексику, що в змістовому наповненні не додає новинному контенту нової інформації, натомість навпаки – нав'язує глядачам суб'єктивне сприйняття подій, ситуацій, героїв сюжетів, а також призводить до порушення професійного стандарту відокремлення фактів від оціночних суджень. І.Куляс, досліджуючи порушення професійних стандартів у телемарафоні «Єдині новини», зауважує, що найчастіше емоційну лексику використовують журналісти телеканалів «СТБ», «ICTV», «1+1», порівняно менше – телеканалів «Рада» і «Суспільне» [3].

Звертаємо увагу, що журналісти часто вдаються до такого методу, як роздавання «настанов» і «корисних порад», неодноразово використовують невинновдану для інформаційного жанру авторизацію думок, особисті емоції щодо зображуваних подій, експресивні лексеми з метою привернення уваги. Уживають у новинах і безпідставні узагальнення та нечіткі цитування. Спостерігаємо, що образні емоційні висловлювання використовують тоді, коли висвітлюють тему війни, зокрема розповідають про бойові дії, наслідки ворожих обстрілів тощо. Очевидним є недоречне вживання пафосної лексики під час зображення реалістичних картин на фронті. Говорячи про ситуацію на ділянках, де йдуть активні бойові дії, ведучі часто послуговуються образними засобами: «*гарячі точки*», «*найгарячіші напрямки*», «*найзапекліші бої*», «*пекельна смуга фронту*», «*там просто пекло*» тощо. Журналісти вживають оцінкові описи, розповідаючи про наслідки ворожих обстрілів, ракетних і дронівих атак, бомбардувань: «*вороже залізниччя*», «*суцільна руїна*», «*суцільне згарище*», «*вицент знищене*». Говорячи про обстріли росіян, у телемарафоні замість нейтрального дієслова «*стріляють*» послуговуються емотивами «*луплять*», «*галять*», «*штурмують*».

Досліджуючи частотність уживання лексем, пов'язаних із воєнним медіадискурсом, виокремлюємо ті, що мають найбільше емоційне навантаження в новинному контенті телемарафону: **пекло**: «*це суцільне пекло, просто суцільне пекло*», «*пекельна ніч на Харківщині*», «*прагнуть вирватися з пекла*», «*пекельна комбінація*»; **трагедія**: «*на цю трагедію вже відреагував*», «*сьогоднішня трагедія – це жах і біль не одного дня*»; **жах**: «*це просто жахлива була картина*», «*і до кінця не розуміють, що змогли вижити у справжньому жаху*», «*поміж того жахіття*», «*відбувається справжній жах*», «*ще один жахливий злочин росіян*»; **страх**: «*зробили страшну зна-*

хідку», «того страшного ранку», «це найбільше страхіття», «ці страшні цифри», «згадує, як страшний сон»; **смерть**: «кожен крок тут – гра в життя та смерть», «від смертоносних дронів», «буквально витягли з лап смерті», «смертельний наказ»; **шок**: «досі не можуть відійти від шоку», «атмосфера шоку, шоку і розпачу», «світ вже вкотре шокований»; **кров**: «кровопролитне протистояння», «найкривавіша ракетна атака», «того кривавого понеділка», «кривавий підсумок терористичного удару». Як бачимо, концепт війна в журналістських матеріалах зреалізований у таких вербалізаторах, як «пекло», «трагедія», «жах», «смерть», «шок», «кров» тощо.

Емоційний тон розповіді засвідчують і такі мовленнєві конструкції, виявлені в ефірах телеканалів «ICTV», «СТБ», «Рада», «1+1», «Інтер», «Ми – Україна»: «все довкола нагадує апокаліпсис», «все це зараз має абсолютно страшний, гнітючий вигляд», «ці моторошні кадри», «моторошні звички, що панують в окупаційному війську», «після приголомшливого обстрілу», «поміж того жахіття», «серед цивільних паніка».

Додаткової експресивності висловлюванню надають прикметники найвищого ступеня, що підсилюють контекст: «найскладнішою ситуація залишається», «один із найважчих на фронті», «ситуація надскладна», «атмосфера тут дуже найдобріша». Натрапляємо й на виразно гіперболізовані синтаксеми: «медики роблять усе можливе», «миттєво доправили», «резонанс викликала величезний», «відомий на всю країну», «легендарний підрозділ», *т* «унікальне обладнання», «унікальний дрон», «справжнє свято». Часто гіперболізація увиразнена прислівником «дуже», пор. «було дуже гучно», «дуже активно здавали кров», «дуже багато безпілотників», «дуже сильно постраждали».

Попри засторогу до вживання образності в інформаційних жанрах, медійники телемарафону послуговуються художніми тропами (переважно епітетами й метафорами): «біля легендарного і стійкого населеного пункту», «масштабна пожежа вирувала», «робота кипить», «цинічної атаки росіян», «гучною видалася ніч». Зауважуємо і про використання неавторизованих суб'єктивних думок в авторських матеріалах і розмовних студіях, вживання емоційно навантажених дієслів «зізнається», «зазначила», «наголосив», «закликав», «переконаний» тощо.

В ефірах усіх телеканалів удалося зафіксувати суб'єктивні журналістські оцінки, передані через такі синтаксеми: телеканал «Рада»: «негода наро-

била лиха», «надихаюча історія», «йому неймовірно пощастило», «нові дрони збентежили росіян», «робота саперів надскладна та дуже небезпечна», «найгостріша ситуація», «вчора було набагато гірше», провели успішні операції»; телеканал «1+1»: «у сніговому полоні», «готувалися дуже серйозно», активно збирають подарунки», «кипить робота», «заметіль лютує», «так холодно, що просто вам не переказати»; «росіяни вгатили», «з великим болем говорить», «понівечене тіло», ті ділянки найгарячіші»; телеканали «СТБ» і «ICTV»: «щодня гатили», зашипало, хурделило, завивало вітром, зносило і трощило», «катастрофічно бракує», «це історія про щось неймовірне», «прості кроки творять дива», «щоб життя нам медом не здавалося», «дивом уціліли», «мляво висвітлюють», «зробити це нереально», «найскладніша ситуація», «це складна і відповідальна професія», «вкрай необхідне обладнання», «це основні виклики», «як ніколи актуальна»; телеканал «Інтер»: «на найгарячіші напрямки», «суцільна руїна», «наробив лиха», «на жаль, загинуло дві людини», «із сумом визнає», «із захопленням тестують», «волонтерка в розпачі», «на щастя, ворожа артилерія мовчить», «нещадно вибивати окупантів», «її якість жахлива»; телеканал «Ми – Україна»: «злякались сильно», «страшні події того дня», «це шокувало родичів загиблих», «на превеликий жаль», «шокуюча інформація», «злякалась сильно», «за кілька днів до трагедії», «зруйновані вицент», «найзапекліші бої»; телеканал «Суспільне»: «ці дні досить насичені», «елементарно», «пошкодження в ньому досить значні», «з якими проблемами можливо зіткнулися», «головне, що варто відмітити», «гарні новини».

Невиправдані в телевізійному мовленні власні оцінки журналістів із будь-яких приводів: «дуже розповсюджена практика», «досить тривалий час не погоджувалися», «уважно слухає тренерів», «значно затримуються», «досвідчений політик», «справжнє свято», «величезні затори», «величезні черги», «ситуація відносно спокійна», «ситуація була ще важчою» (телеканал «Інтер»).

Недоречні в журналістських текстах і власні міркування під час прямих увімкнень, як-от у новинах телеканалу «Рада»: «Радимо киянам одягатись тепліше і дійсно користуватись громадським транспортом», «То ж сподіваємось, що людям допоможуть і шляхи таки розчистять більш ефективно». На деяких телеканалах, окрім експертних оцінок і міркувань журналістів і ведучих, присутні «образні висловлювання», «наста-

нови глядачам» тощо: *«Перші морози та заметілі показали, що маємо готуватись до відключень світла, і нехай вони не будуть масштабними і тривалими – вони будуть, тому варто насамперед подбати про економію ресурсу»*; *«Багатьом чоловікам краще сидіти вдома і перебиватись, аніж змінити свій менеджерський довоєнний костюм на комбінезон електрозварювальника, бо це непроститивно»*; *«Ось саме такий підхід треба змінювати, і багатьом, щоб вижити, доведеться це зробити, бо повоєнна відбудова потребуватиме не менеджерів, а робочих рук, які будуть на вагу золота»* (телеканали «СТБ» і «ICTV»); *«Проте вплинути негода може лише на запуск ракет з моря, а от використовували літаки для ракетних ударів росія може і за таких погодних умов»*; *«За таких погодних умов російські кораблі навряд чи зможуть виходити в море та запускати смертоносну зброю по території України»* (телеканал «Ми – Україна»).

Натрапляємо на поширені маркери привернення уваги, що є зайвим у новинному контенті: *«можу ще додати»*, *«хочу сказати»*, *«також хочу зазначити»*, *«можу ще додати»* (телеканал «Рада»); *«я тобі скажу»*, *«можу відмітити»*, *«але не розслаблююся»*, *«тож сподіваюся»* (телеканал «1+1»); *«до речі»*, *«ба більше»*, *«я бачу по відео»*, *«я пам'ятаю»* (телеканали «СТБ» і «ICTV»); *«варто нагадати»*, *«цікаво»*, *«до речі»*, *«уявіть собі»*, *«я додам»* (телеканал «Ми – Україна»).

Новинне мовлення передбачає відсутність безпідставних узагальнень, часто надто гіперболізованих, адже цього вимагає професійний стандарт відокремлення фактів від думок й оціночних суджень. Фіксуємо недотримання цієї вимоги інформаційних жанрів, про що свідчать такі конструкції: *«більшість людей все ж таки дослухались до порад Київської міської військової адміністрації»*, *«тому що всі замерзають»*, *«весь громадський транспорт він переповнений, однак він працює справно і він приходить вчасно»* (телеканал «Рада»); *«тих, ким захоплювалася вся Україна»*, *«це розуміють усі»*, *«багато киян вирішили залишити свої автівки вдома»* (телеканал «1+1»); інколи вони надто категоричні, як у поданих фрагментах: *«в Україні нема кому працювати»*; *«але від сусідів, партнерів, друзів, українці чекали більшого розуміння»* (телеканали «СТБ» і «ICTV»); *«вибухи були настільки потужними, що їх почуло усе місто»* (телеканал «Ми – Україна»).

Невластиві новинним текстам вставні конструкції суб'єктивного характеру *на жаль»*, *«на щастя»*, *«на диво»*, якими медійники передають

власну оцінку подій, пор. *«є, на жаль, загиблі»*, *«на жаль, внаслідок атаки є поранені»* *«минулося, на щастя, без жертв»*, *«на щастя, її квартира вціліла»*, *«на диво, це було вночі»*. Попри засторогу до вживання суб'єктивних висловлювань в інформаційних жанрах, уважаємо їх виправданими, оскільки в матеріалах про війну такі синтаксеми підсилюють контекст позивними настановами, додають віри в перемогу над ворогом.

Журналісти повинні вдаватися до авторизації думок, тобто давати людям говорити в кадрі, а не власними оціночними визначеннями передавати емоційний стан героїв сюжетів, пор.: *«люди в відчай»*, *«крізь сльози жінка розповідає»*, *«а вдома собі місця не знаходив тато»*, *«з боєм в очах спостерігає»*, *«з острахом очікують»*, *«емоцій уже не стримували»*, *«хоч на серці досі болить»*, *«хоча голос тремтить щоразу»*, *«вони чи не вперше посміхаються»* тощо. Також медійники не обгрунтовано висувають твердження, виступаючи в ролі експертів: *«Дійсно, тут уже виникає друге питання, інше, яке стосується готовності самого НАТО, Північноатлантичного альянсу, і цих країн»* (телеканал «Рада»). У мовленні телемарафону виявляємо неправильне цитування, оскільки неодноразово самі ведучі озвучували думки залучених до ефіру експертів. Так, ведучі новин «ICTV», переказуючи думку речника Юрія Ігната, неправильно подавали маркери цитування, тому останнє міркування його звучало як думка самих ведучих. Подібний випадок трапився і в новині телеканалу «Ми – Україна», коли ведуча гостьової студії неправильно маркувала межі цитати запрошеного гостя, а думка спікера думка звучала як думка самої ведучої.

Мовлення «Єдиних новин» відображає особливості доступності подання інформації через лексичні, морфологічні, синтаксичні, стилістичні засоби. Уживання незрозумілих широкому загалу лексем, важких термінів, жаргонізмів, аббревіатур, запозичень, інфографіки створює бар'єри в комунікуванні зі слухачем. Такі анормативи наявні тоді, коли журналісти згадують про поняття, незрозумілі широкій аудиторії без відповідного бекграунду. Серед зафіксованих нами прикладів на телеканалі «Рада» виявлено, що неодноразово в новинах показували важку для сприймання інфографіку ворожих втрат, оскільки складну числову інформацію подавали на одному слайді дрібним шрифтом. Недоречно, що під час такого зображувального супроводу ведуча озвучувала позиції в іншому порядку, ніж представленою в таблиці.

У мовленні ведучих виявляємо використання складних для висловлювання синтаксичних конструкцій канцелярського стилю. До прикладу, на телеканалі «Рада» двічі озвучили непросте для сприймання висловлення: *«слідчі повідомили про підозру п'ятьом посадовцям ДСНС. Зокрема, начальнику управління авіації та авіаційного пошуку і рятування ДСНС України, виконувачу обов'язків командира спеціального авіаційного загону, заступнику командира із льотної підготовки, командирю авіаційної ескадрильї та начальнику служби безпеки польотів спеціального авіаційного загону оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України з міста Ніжин Чернігівської області»*.

Порушують сприймання інформації незрозумілі широкому загалу неологізми, яких варто уникати в текстах новин. Так, в ефірі на телеканалі «Рада» за 27–28 листопада 2023 року медійники використали в мовленні іншомовні лексеми: *«кому цей меседж направлений»*, *«треба підзарядити свої гаджети»*, *«про міжнародні треки»*, *«наш інформаційний слот»*. Подібне явище виявляємо і в новині на телеканалі «1+1», коли медичний експерт послуговувався вузькоспеціалізованою лексемою: *«ми той ген уже перекрыли»*. Маловідомі слова вживали в мовленні ведучі і на телеканалі «ІСТV» за 28 листопада 2023 року: *«облаштували спортивний майданчик для воркауту»*; *«ми повинні залишити дискрецію»*; *«був таким краштестом»*, а також «Інтеру»: *«це не зовсім американський шатдаун, але щось дуже на нього схоже»*. Складність висловлювання спостерігаємо в синхроні лікарки, представленою в сюжеті про відкриття модульної поліклініки в Тростянці: *«включає в себе авторефлектометр, проєктор знаків і автоматичний цифровий фороптер»*. Синхрон не є інформативним, адже частину слів глядачі точно не зрозуміють.

Найпоширеніші сучасні англіцизми в мовленні українських теленовин такі: *тон, меседж, лайфхак, гаджет, дедлайн, девайс, трек, тренд* та інші. Фіксуємо лексеми, якими більшість слухачької аудиторії не послуговується, наприклад, у сюжетах літаки називають *«джетами»*, ненависть – *«мізогінією»*, наступ – *«офензивою»*, мотузку – *«паракордом»*. Не варто в новинах ведучим уживати молодіжний жаргон, який зазвичай не зрозумілий глядачам, як-ось лексеми в ефірах «Єдиних новин»: *скіли, мерч, камон, хейт, хакнуті, олдскульний* тощо.

Виявляємо порушення доступності сприймання інформації в розлогих титрах, які тран-

слюють на екрані швидко, що глядач зазвичай не встигає їх дочитати до кінця. Наприклад, у новині про ракетний удар в Запоріжжі на телеканалі «Ми – Україна» за 28 листопада 2023 року синхрон із розлогим титром *«Олексій Кравець, заступник директора департаменту соціального захисту населення Запорізької міської ради»* тримали менше ніж півтори хвилини. Очевидно, що глядачі не встигли його прочитати. В іншому сюжеті подали красиву інфографіку, але оскільки її показували на екрані менше ніж дві секунди, то сприйняти подану інформацію було неможливо.

Неодноразово в титрах новин використовують складні аббревіатури, які не загальнозживані й потребують розшифрування: *«CEO Work.ua»*; *«ЦПТО ДСЗ»*, *«ГУНП»*, *«БЕБ»*, *«НОК»*, *«ТСК»*, *«РВА»*. Потрібно додатково пояснювати й аббревіатури в поданих фрагментах, які озвучували в ефірах: *директора МТМО»*, *«медичний директор ЗОКДЛ»* *«керівник НГО Help UAPT»*, *«ректор ІФНТУНГ»*, *«генеральний директор УЦТК»* тощо. Збільшилася в новинах і кількість військових аббревіатур, які теж є вузькоспеціалізованими і порушують доступність сприймання інформації: *«АГС»*, *«ДШВ»*, *«БРОП»*, *«ОАБР»*, *«ОМБР»*, *«УБПАК»*, *«ЦСП»*.

Не завжди мовлення телемарафону відповідає етичним нормам, адже натрапляємо в новинній комунікації журналістів на некоректні лексеми. Так, Комісія із журналістської етики визнала неправомірним висловлювання ведучої телеканалу «Рада» Ольги Немцової під час ефіру 18 жовтня 2023 року, коли журналістка порівняла поведінку президента росії володимира путіна з аутизмом. У заяві комісії зазначено, що вона *«категорично засуджує практику стереотипізації людей з аутизмом. Це грубе порушення журналістської етики. Такі слова поширюють упередження щодо людей з аутизмом і можуть містити ознаки мови ворожнечі, а зрештою призвести до дискримінації»* [11]. Про порушення етичних норм свідчать й уживані журналістами зневажливі висловлювання. До прикладу, у сюжеті на каналі «СТБ» журналістка використала зневажливий вислів *«країни третього світу»*: *«Делегація країн “третього світу” прибуває на безпековий форум»*.

Неетично в прямому ефірі новинного контенту подавати нецензурну лексику. У матеріалі про бойові дії на Запорізькому напрямку не вилучили лайливі слова в синхронах військових (телеканал «1+1»). Також в ефірі телеканалу «Ми – Україна» демонстрували незаблюрений логотип із нецензурною конструкцією *«Х...евая Одесса»* (без трьох

крапок), причому це відбувалося о десятій годині ранку, коли біля екранів уже могли бути діти.

Ще одним етичним порушенням журналістів «Єдиних новин» є некоректне використання архівної картинки. Такі випадки фіксуємо на кількох телеканалах. Наприклад, у розповідях про правопорушення в ТЦК на негативний щодо конотативного наповнення текст накладали зображення випадкових працівників ТЦК, яким не заблюрували обличчя і яких було легко впізнати. Подібне некоректне використання ілюстративного наповнення спостерігаємо в матеріалі телеканалу «1+1» від 27 червня 2023 року. Розказуючи про затримання посібника росіян під час ракетної атаки по Краматорську, журналісти показували чоловіка, який втратив під час цього удару близьких людей. У той час від ведучого лунала невідповідна до зображення фраза: «слідчі СБУ вже повідомили затриманому про підозру».

Про недотримання етичних норм журналістами телеканалу «Інтер» свідчить синхрон одного з ватажків терористів ХАМАСУ, у якому він звертається з емоційними закликами до мусульман, аби ті чинили протести. Порушує етику висловлювання ведучої Тетяни Гончарової в ефірі телеканалу «Рада» за 11 серпня 2023 року. Журналістка в сюжеті вдається до морально недо-

пустимих зіставлень: «А давайте з вами поміркуємо про цю сьогоднішню смерть. Тобто Росія запускає чотири “кинджали”, один з “кинджалів”, і наслідок цього запуску – смерть дитини. Тобто ракета росії коштує 10 мільйонів доларів і в результаті помирає одна українська дитина. Це не співмірні все одно в будь-якому разі цифри».

Висновки. Отже, здійснивши науковий аналіз медіамовлення марафону «Єдині новини», виявляємо вживання емоційних й образних висловлювань, неавторизованих суб'єктивних думок, нечітких цитувань в ефірах, що свідчить про порушення професійного стандарту відокремлення фактів від оціночних суджень. На повноту, точність і доступність сприймання інформації впливають такі особливості, як відсутність відповідей на основні запитання новини, нечітке позначення архіву в бекграундах, неповне представлення гостей студії чи спікерів у синхронах, уживання незрозумілих широкому загалу лексем, важких термінів, жаргонізмів, аббревіатур, запозичень. Такі аномалії наявні тоді, коли журналісти згадують про поняття, незрозумілі широкій аудиторії без відповідного бекграунду. Про порушення етичних норм у новинній комунікації свідчать уживані в ефірах зневажливі висловлювання чи нецензурна лексика.

Список літератури:

1. Білограць Х., Нечипір А. Мовностилістичні помилки ведучих українських телеканалів. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Журналістські науки.* 2019. Вип. 3. № 910. С. 129–135.
2. Колядич М. В. Стан української мови на сучасному телебаченні. Матеріали XLVI науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 22–24 березня 2017 р. URL : <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-hum/all-hum-2017/paper/view/2246>.
3. Куляс І. Моніторинг телемарафону «Єдині новини» за 2022–2024 рр. Детектор медіа : сайт. URL : <https://detector.media/authors/274/>
4. Мініч Л. С., Кучеренко Д. Ю. Порушення лексичних норм на українських телеканалах як одна з проблем якісного ефірного мовлення. *Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Філологія.* 2019. Вип. 20. С. 211–216.
5. Чайковська О. Ю. Виразження експресивності у теленовинах. *Формула компетентності сучасного перекладача: матеріали VI Міжнародної науково-методичної конференції.* 23 березня 2016 р. Київ : НТУУ «КПІ». С. 220–222.
6. Чайковська О. Ю. Усне мовлення в телевізійних випусках новин. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна.* 2016. Вип. 62. С. 340–342.
7. Шульська Н. М., Кошак О. М., Римар Н. Ю. Достовірність, точність та повнота інформації в сучасному українському телемовленні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика.* 2024. Т. 35 (74). № 3. Ч. 2. С. 140–145. URL: <https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/archive?id=126>
8. Shulska N., Kostusiak N., Bukina N., Kyrlyuk O., Zinchuk R., Afanasieva O., Levchenko T., Sadivnychyi V., Baranova S., Medvid O. Peculiarities of «Unified News» Television Broadcasting: (Non)Adherence to Professional Standards, Language and Ethical Norms. *AD ALTA: Journal of Interdisciplinary Research*, 2024. Vol. 14, Issue 1, Spec. Issue XL. P. 82–88. URL : https://www.magnanimitas.cz/ADALTA/140140/papers/A_14.pdf

Shulska N. M., Naumenko L. M., Kalita O. P. PECULIARITIES OF THE MEDIA BROADCAST OF THE TELETHON “UNITED NEWS”

The article examines the media broadcast of the telethon «United News». An analysis of the linguistic features of the stories, live broadcasts, and guest studios that aired during 2022–2024 was carried out. It has been noted that today this news format is being sharply criticized for its obvious shortcomings: violations of professional standards and ethics, hate speech, political PR, the presence of toxic media personalities, and the promotion of hostile narratives. It was found that journalists actively use emotionally colored vocabulary, which does not add new information to the news content in terms of content, but on the contrary, imposes a subjective perception of events on viewers, and also leads to a violation of the professional standard of separating facts from value judgments. It has been established that the following lexemes have the greatest emotional load in war media discourse: hell, horror, tragedy, death, shock, blood. Media professionals of the telethon use artistic tropes, through which they often convey subjective journalistic assessments.

The professional standards of information journalism are violated by such linguistic features of “United News” as their own reasoning during direct inclusions, unnecessary attention-grabbing markers, unfounded hyperbolic generalizations, subjective type insertions, and incorrect quoting. It has been noted that the use of tokens, difficult terms, jargon, abbreviations, and borrowings that are incomprehensible to the general public, creates barriers in communication with the listener. Such anomalies are present when journalists mention concepts that are incomprehensible to the general audience without the appropriate background. In the speech of the presenters, difficult-to-express syntactic constructions of the clerical style and neologisms that are incomprehensible to the general public were detected.

Violation of the accessibility of information perception was found in long titles, incomprehensible anglicisms, complex abbreviations. It was investigated that the broadcast of the telethon does not always comply with ethical norms, because we record incorrect lexemes, obscene vocabulary, hate speech.

Key words: broadcast, telethon, military media discourse, language norm, vocabulary.